

**MAALINE JA LINNALINE -
MÕTLEMISE
RURALISEERIMINE**

Keiti Kljavin

2018, sügis, Tartu Planeerimiskonverents

Tudengite uurimustöö töövisuaal Eesti Kunstiakadeemia urbanistika ja sisearhitektuuri ühisstuudio **Designing Decline** piirilinnas Valgas 2017 sügis (autor Sean Tyler)

Pelletitootjal Graanul Invest Võrumaal Osulas asuv 10-megavatine koostootmisjaam, millesse investeeriti kokku 28,2 miljonit eurot.
Foto: TOMI SALUVEER, Võrumaa teataja

Kohapealseist allikaist sõltuvad industrialsed operatsioonid on hõgustanud alati urbaanse ja ruraalse kategooriaid;

Nüüdisaegne ruraalsus oma muutunud kategooriates juhatabki meid küsimuseni,

mis on postindustriaalse ühiskonna kitsa linnakesksuse taga;

Pendelrändav ruumipädevus

dialogivärav ruumi vahetu kasutaja juurde peab olema kohaliku omavalitsuse poolt lahti

Esmase ruumikasutajana võimalusi ja ohtusid tuleb küsida ning spetsialist peab olema valmis dialogiks, mille kaudu see teadmine muutub üks-üheselt defineerimatuks ruumipädevuseks.

Väiksemate omavalitsuste ruumipädevuse järelaitamistund?

Kui maapiirkondade kujundamise ruumipädevus pendeldab sisse ja põhineb edumeelsetel ruumilahendustel, mille peale kohalik ise ei tule, siis ei aita me tegelikult neid kogukondi.

“Valmis plaani on alati lihtne kritiseerida. Palju raskem on ise mõelda, kuidas kodukant areneda võiks ja võtta vastutus muutuste eest.

*See nõuab ka teadmisi, mis üldse on võimalik ja mis mitte. **Inimesed, kes pole maailma suurlinnades edumeelseid ruumilahendusi näinud, ei oska neid ka välja pakkuda.***

Sulepeast seda välja imeda on peaaegu võimatu.” (Sirp, 2018, Avaliku ruumi aeg)

Vale on eeldada, et ruumikasutaja on asjatundmatu. Tuleb osata pidada dialoogi.

Linnauurimuses ja -teoorias on linnast saanud justkui ainus üksus, mille võimuses on lahendada poliitilisi, majanduslikke ja kliimamuutustega seotud kriise.

Teoriavaldkonnas viimasel kümnel aastal kasutatud **planetaarse linnastumise** alustees väidab, et maailmas pole enam midagi, mis poleks linnaline.

**standardised võtted ja vahendid,
kuidas ruumivaldkond on ajalooliselt ruraalsusega
suhestunud enam lihtsalt ei päde;**

*Elu väljaspool Tartut ja Tallinna võib olla nii enam-vähem ruraalne kui ka enam-vähem linnaline, kui laenata ruraalse-urbaanse muutlike kategooriate ideed Ühendriikides töötavalt disainerilt **Swarnabh Ghoshilt**.*

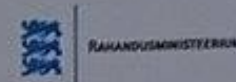
Arhitektid ei peaks nägema ruraalset kui ala, mis vajab rohkem linnalisi vorme ja struktuure. Pigem peaksid nad võtma omaks tõdemuse, et just linnalisuse olemasolu aluseks on olnud alati ruraalsus, mis varustab meie industrialiseerunud (linna)liisi) maastikke väsimatult ja jätkusuutmatult toidu, vee ja energiaga ning tänu millele need saavad üldse eksisteerida.

Valga linnas kergliiklustee rajamine
Toogipalu kalmistuni ja Toogi elamuteni

Objekti valmimise aeg: 30. juuni 2017

RAHANDUSMINISTERRIUM

EAS

Eraregioonide Areng

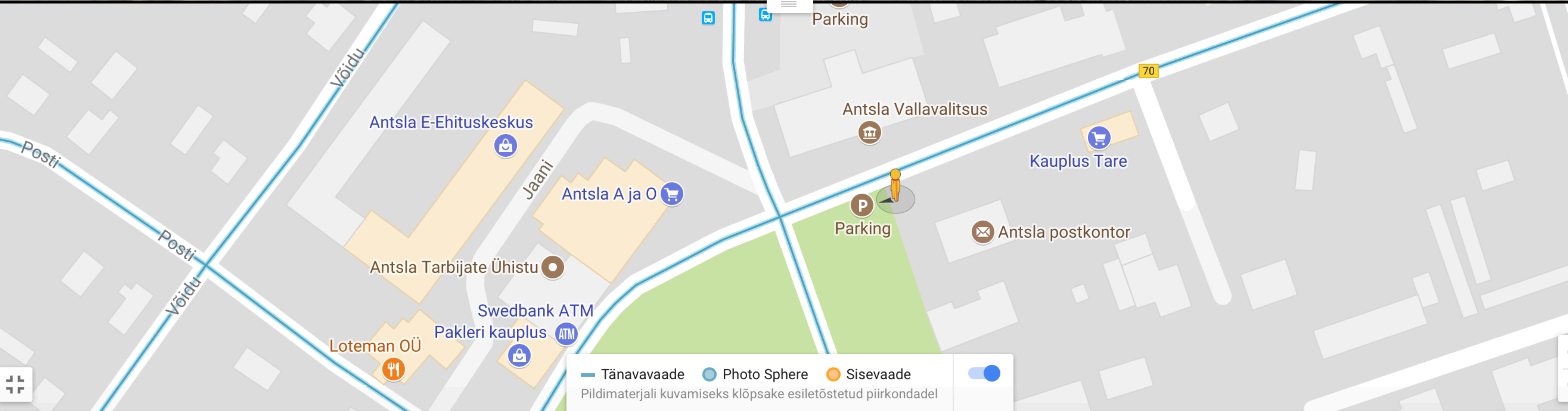
VALGA

1 linn, 2 riik

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

Kergliiklusmaanteed

Järelikult peaks ruraalne olema kõige olulisemaks ja aktiivseimaks toimijaks kohaliku ruumipädevuse ja arhitektuurkonna kollektiivses püüdluses liikuda edasi kuskil mujal proovitud trendide või praktikate eeskujust, sageli ka tehnoutoopilistest fantaasiatest, mis meie mineviku ja oleviku mõtlemist kujundavad, et jõuda selgemini piiritletud ja terviklikuma tulevikunägemuseni. Nii maal kui linnas.

AITÄH!